

Utarbeidet av KP&B

Utvikling i Rana

Fakta og kunnskap om næringslivet i
Rana kommune og Mo Industripark

Foto: Mo Industripark

Finansiert av:

Om KBP

KBP er et innovasjons- og analyseselskap som tilbyr et bredt spekter av tjenester til offentlige og private kunder.

Vi hjelper våre kunder med å samle, strukturere og transformere data, for så å analysere og visualisere dette. Vårt mål er å gjøre data til anvendelig kunnskap, som igjen kan skape verdi.

20 års erfaring med datadrevet innsikt gjør at vi i dag er blant de ledende selskapene i Norge når det kommer til konjunkturovervåkning, markedsanalyser, ringvirkingsstudier, samt tematiske analyser.

Våre kunder finnes over hele Norge og inkluderer Equinor, Norges Bank og Sparebank 1 Nord-Norge. I tillegg har KBP et sterkt utviklingsmiljø som tilrettelegger for vekst i eksisterende næringsliv og gründerbedrifter.

KBP takker Rana Utvikling for oppdraget.

Sysselsetting og arbeidsmarked

Foto: Mo Industripark

Interaktiv visualisering av sysselsettingsdata

Vi har laget et eget verktøy i Microsoft Power BI som muliggjør filtrering av sysselsettingsdata basert på blant annet alder og kjønn.

Klikk på [denne linken](#).

**Merk at det kan være små avvik i forhold andre data på sysselsetting som presenteres i denne indeksen. Dette skyldes at SSB i enkelte tilfeller har anonymisert data. I disse tilfellene har vi benyttet data for sist tilgjengelige år. Feilmarginen anses som liten.*

Sysseletting

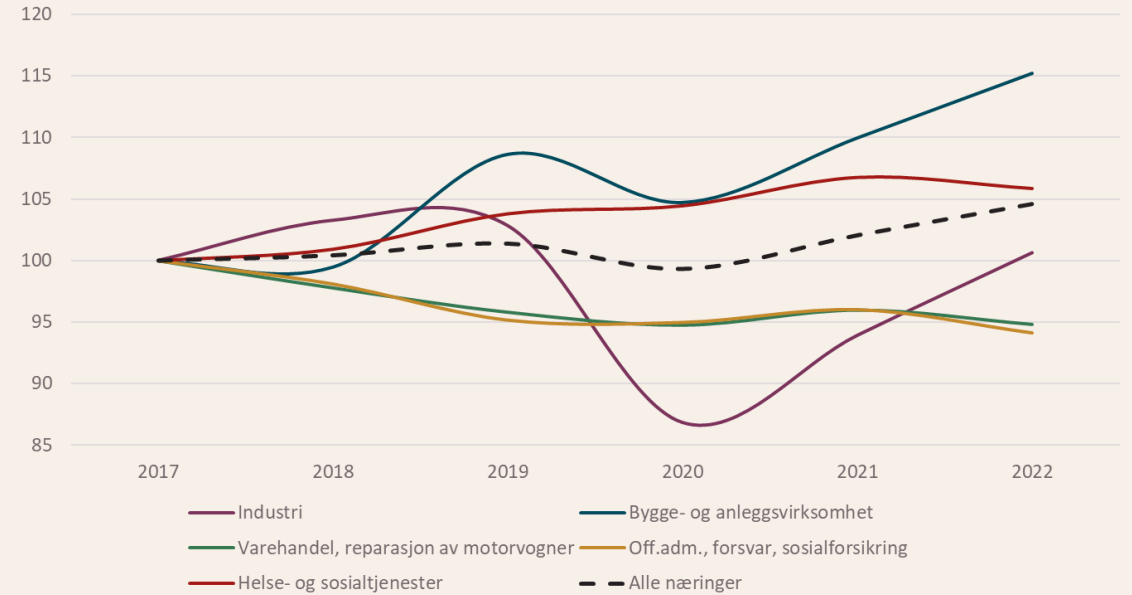
21 prosent av de sysselsatte i Rana kommune jobber med helse- og sosialtjenester, likt som den nasjonale andelen, og noe lavere enn de 24 prosentene denne gruppen utgjør på fylkesnivå.

Av de fem største næringene (målt etter antall sysselsatte) har det fra 2017 til 2022 vært sysselsetningsvekst innen helse- og sosialtjenester, samt bygg og anlegg. B&A har hatt den sterkeste veksten, med drøye 15 prosent gjennom perioden.

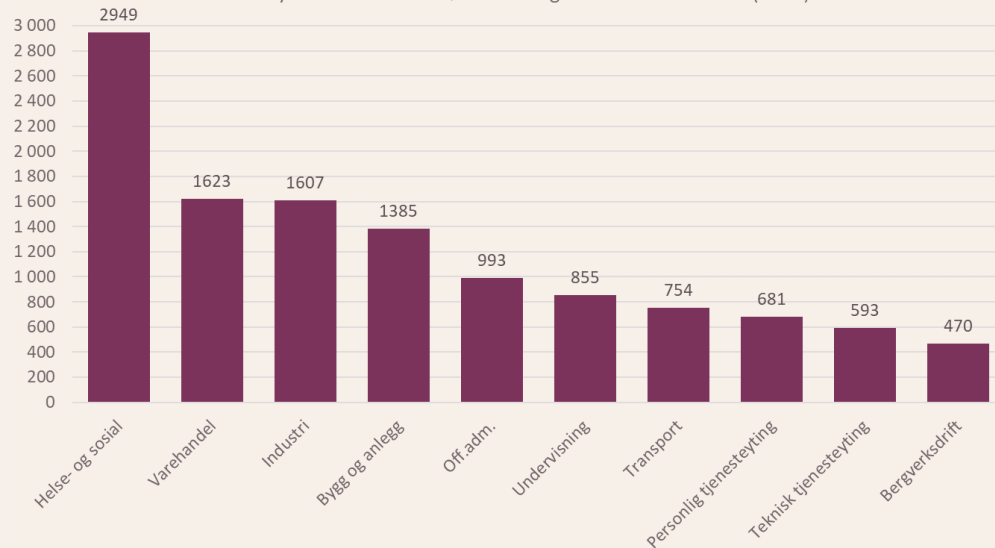
Sysselettingen har holdt seg omtrent uendret i industrien, mens det har vært et bortfall innen offentlig administrasjon og varehandelen. Industrien i Rana skaper betydelige ringvirkninger i form av sysselsetting i øvrig næringsliv gjennom vare- og tjenestekjøp.

Mannsdominerte næringer i Rana er industrien, bygg og anlegg, transport og bergverksdrift. I alle disse næringene er 85-90 prosent av de sysselsatte menn, og disse næringene utgjør en tredjedel av Ranas sysselsatte.

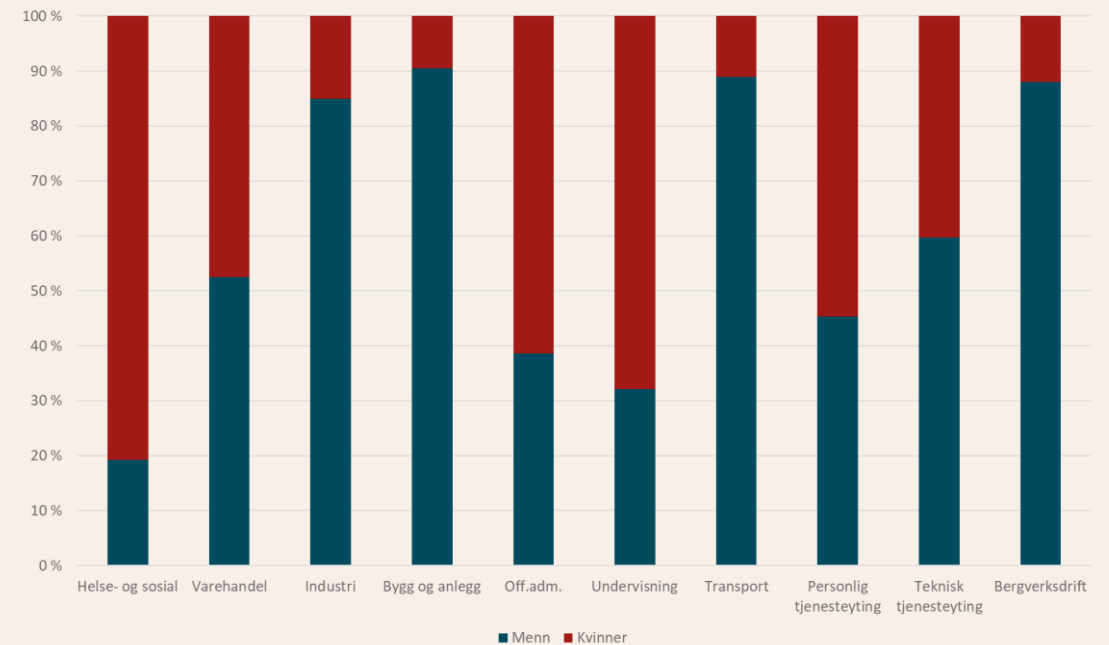
Utvikling i sysselsetting i de 5 største næringene i Rana kommune (indeks, 2017 = 100)

Antall sysselsatte i de 10 største næringene i Rana kommune (2022)

Kjønnsfordeling i de 10 største næringene i Rana kommune (2022)

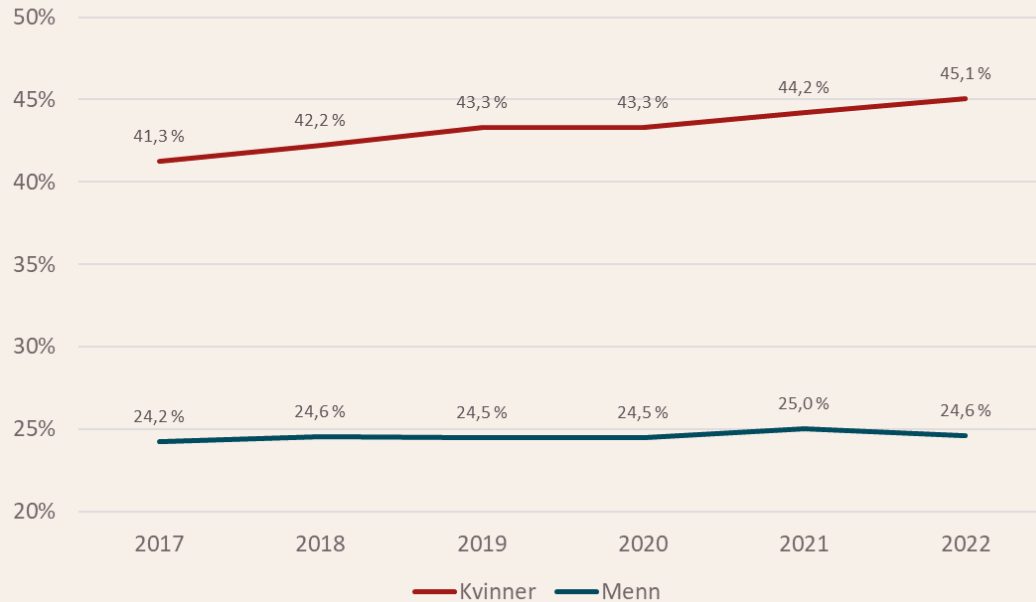

Sysselsattes utdanningsnivå

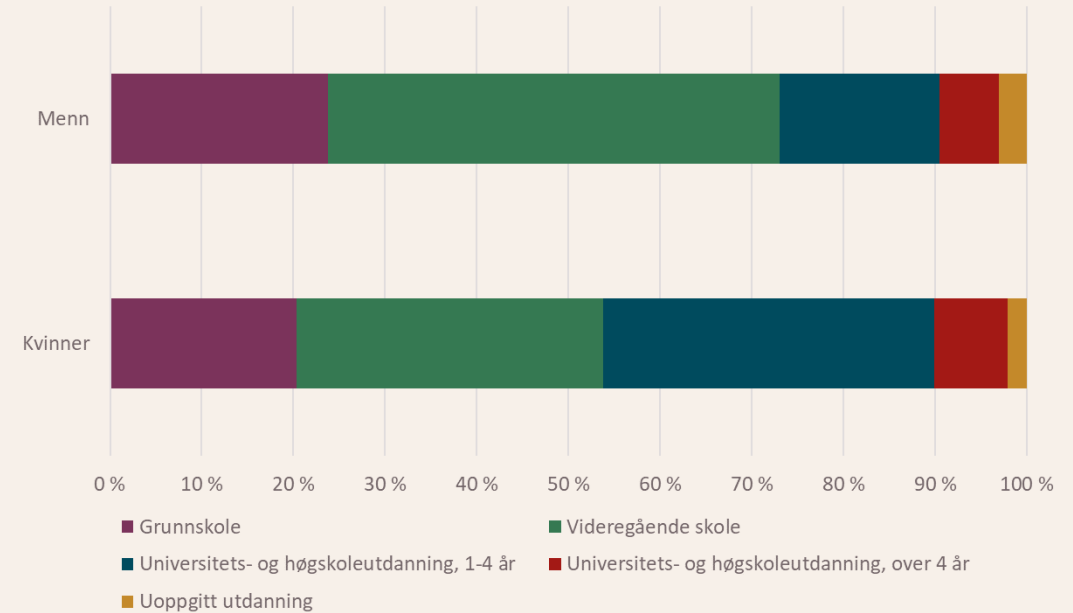
I 2022 hadde 44 prosent av kvinner med arbeidssted i Rana høyere utdanning, mens tilsvarende andel for menn var kun 24 prosent.

Noe av forklaringen på at det er en større andel kvinner med høyere utdanning er at kvinner utgjør mer enn fire av fem sysselsatte innen helse- og sosialtjenester. 38 prosent av sysselsatte kvinner i Rana jobber i denne næringen.

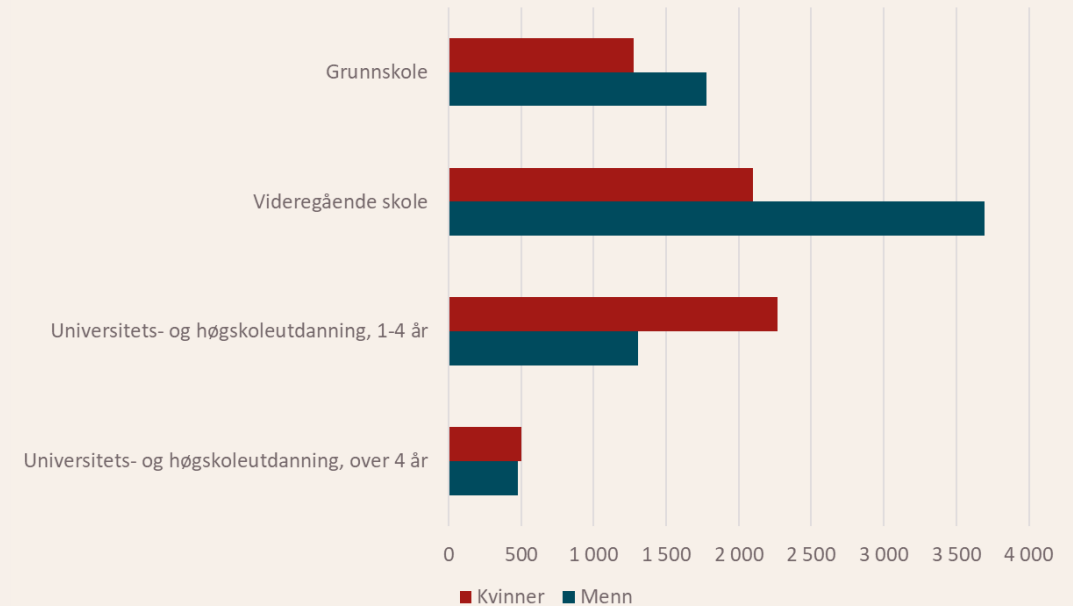
Andel med høyere utdanning

Utdanningsnivå (2022)

Utdanningsnivå (2022)

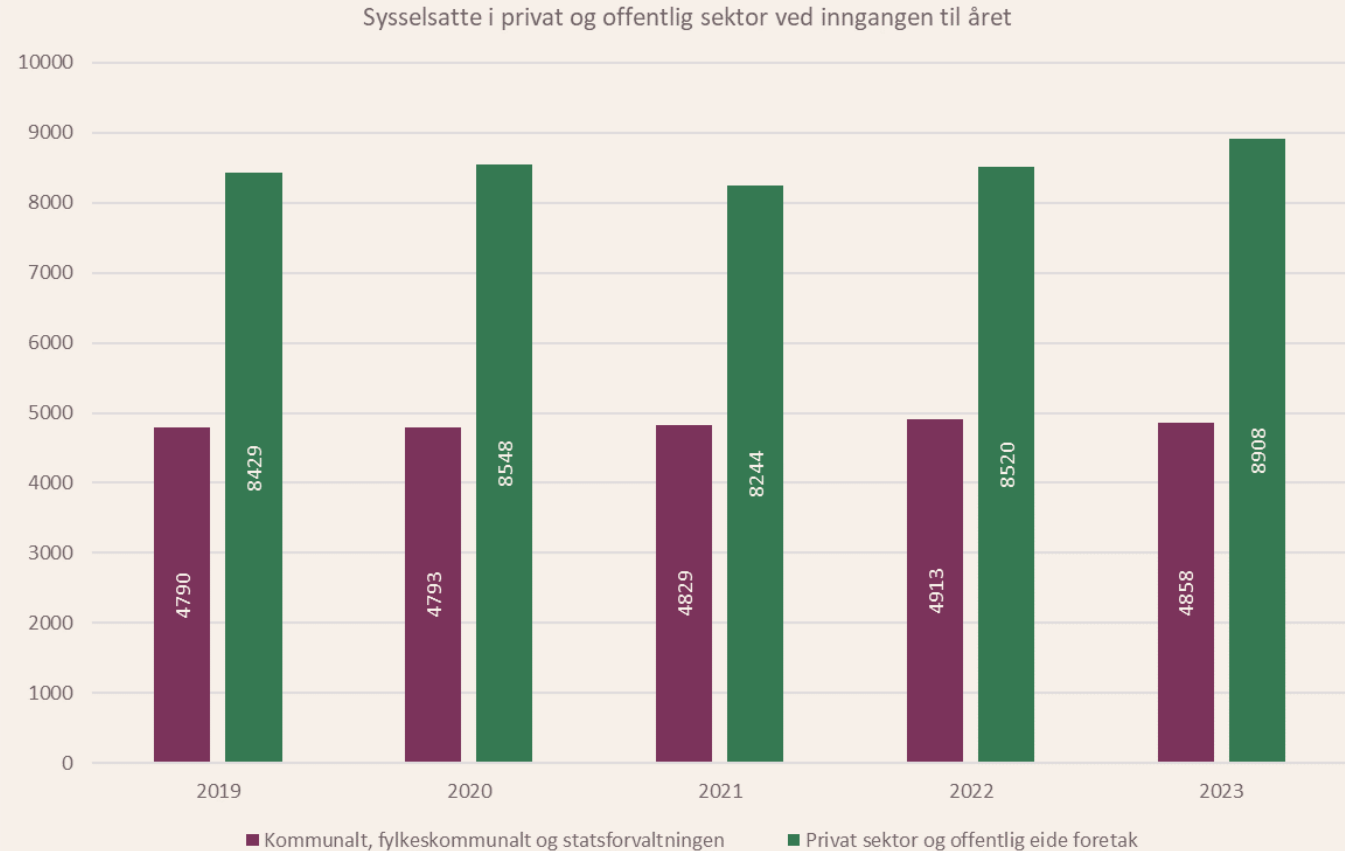

Privat og offentlig sysselsetting

65 prosent av de sysselsatte med arbeidssted i Rana kommune jobbet i privat sektor ved inngangen til 2023. Andelen har økt noe de siste årene. I 2019 var andelen 63,8 prosent.

En stor andel av sysselsettingsveksten kom i privat sektor, hvor veksten var på 479 fra 2019 til 2023.

Innen offentlig sektor var sysselsettingsveksten størst i Statsforvaltningen, med en vekst på 82 sysselsatte i perioden. I kommunal forvaltning økte sysselsettingen med 8, mens den falt med 22 i fylkeskommunal forvaltning.

Andel sysselsatte i det kommunale, fylkeskommunale og statsforvaltningen

Av de sysselsatte i Rana jobbet 35 prosent i offentlig sektor i 2022. Andelen har avtatt noe de siste årene. Andelen i Rana er lavere enn for både Nordland og Helgeland som helhet.

Statlig forvaltning (statsforvaltningen) omfatter stats- og trygdeforvaltningen. Helseforetakene er inkludert.

Kommunal- og fylkeskommunal forvaltning (kommuneforvaltningen) omfatter kommunal- og fylkeskommunal forvaltning. Består av virksomheter som ikke er næringsrettet, dvs. vei, skole, kultur osv.

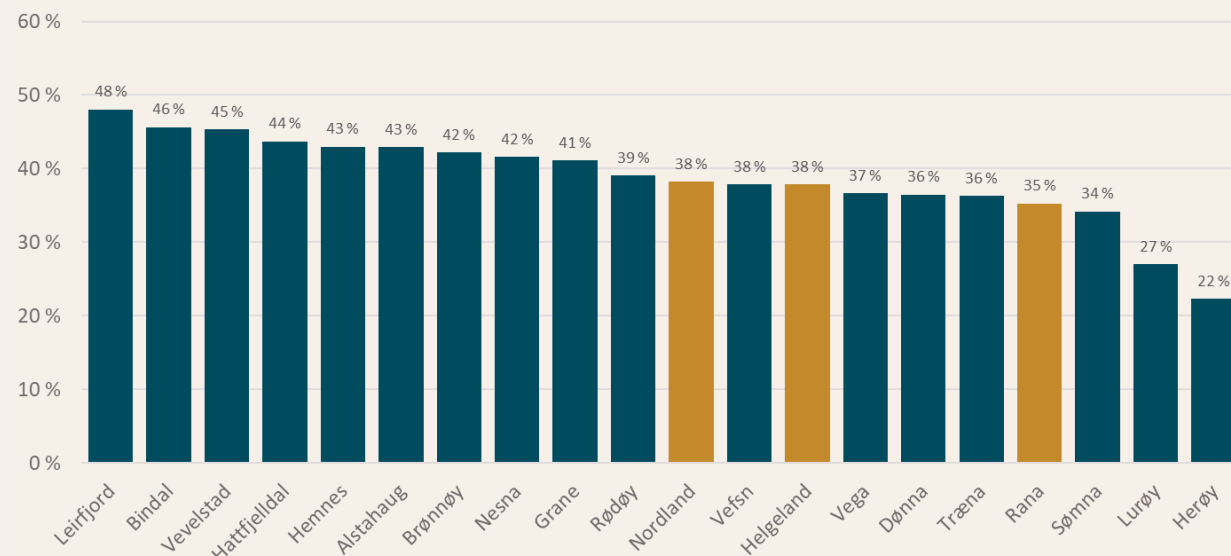
Sysselsatte som ikke inngår i det kommunale, fylkeskommunale eller statsforvaltningen, jobber i privat næringsvirksomhet eller offentlig kontrollerte foretak.

Privat sektor omfatter det som ikke er med i stats- eller kommuneforvaltningen, dvs. privat næringsvirksomhet unntatt offentlig kontrollerte foretak.

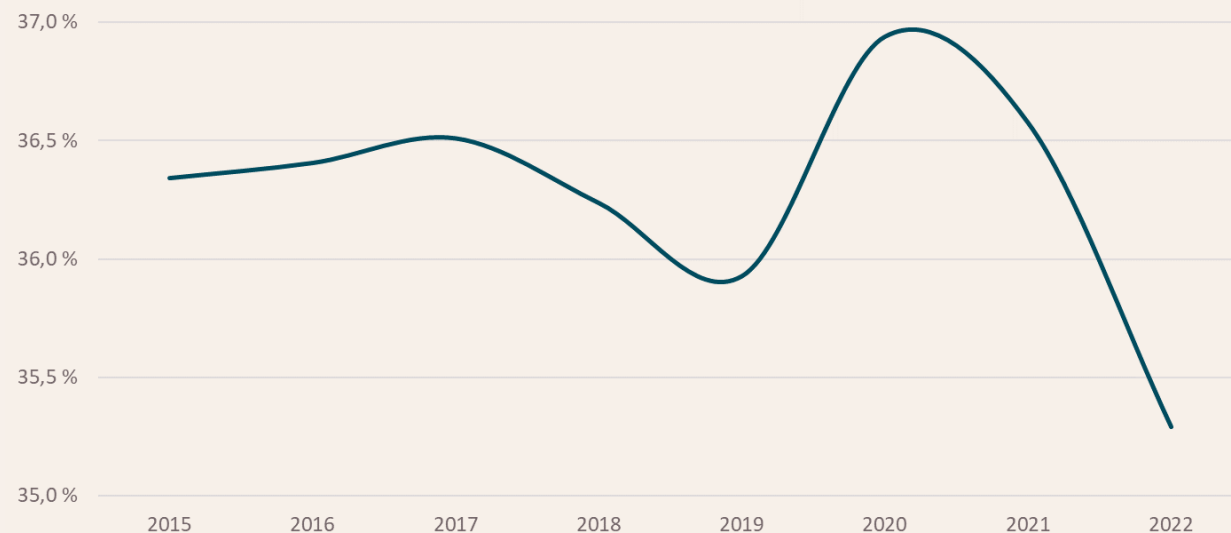
Offentlig foretak omfatter foretak som ikke er med i stats- eller kommuneforvaltningen, men som er offentlig kontrollerte foretak. Det gjelder statens forretningsdrift samt foretak hvor det offentlige kontrollerer mer enn 50 prosent av aksjekapitalen.

Antall ansatte i det kommunale, fylkeskommunale og statsforvaltningen (2022)	
Nordland	45 349
Helgeland	14 255
Rana	4 858
Vefsn	2 652
Alstahaug	1 677
Brønnøy	1 623
Hemnes	658
Nesna	328
Leirfjord	298
Lurøy	282
Sømna	279
Hattfjelldal	251
Grane	220
Bindal	215
Dønna	208
Herøy	198
Rødøy	198
Vega	164
Træna	78
Vevelstad	68

Andel sysselsatte i det kommunale, fylkeskommunale og statsforvaltningen (2022)

Utvikling i andel sysselsatte i det kommunale, fylkeskommunale og statsforvaltningen i Rana kommune

Jobbskaping (2018-2022)

Gjennom de fem siste årene ble det 605 flere sysselsatte med arbeidssted i Rana kommune. Dette tilsvarer en sysselsettingsvekst på nesten 5 prosent.

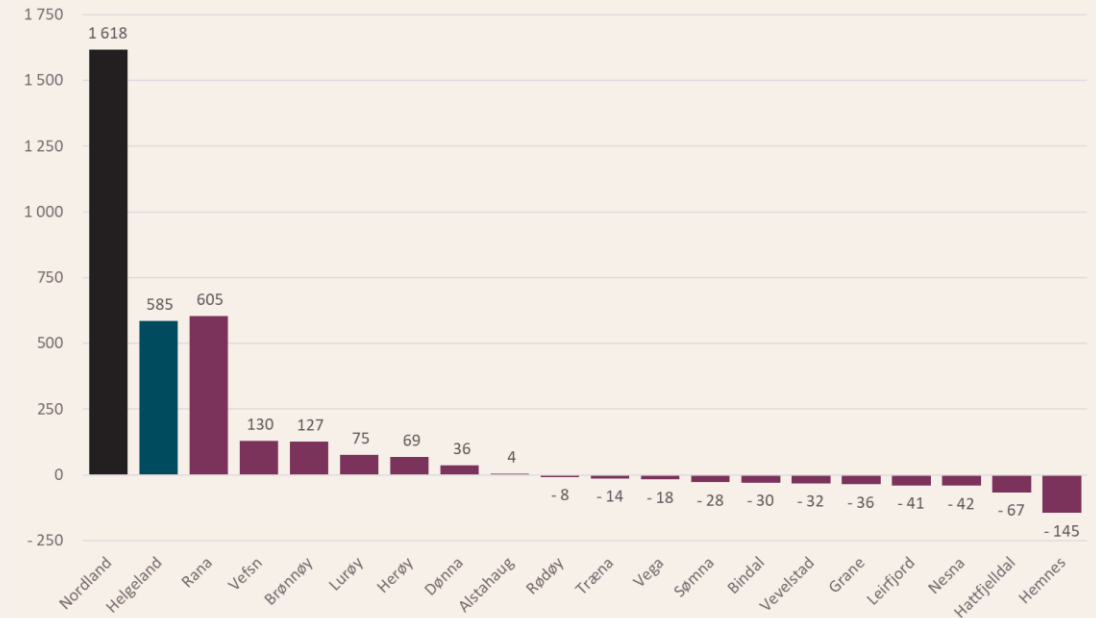
Resten av Helgelandkommunene har samlet en negativ netto jobbskaping på -20 sysselsatte gjennom samme periode.

Hvis man kun ser på det siste året har jobbveksten vært størst innen industrien (+109), fulgt av bergverksdrift og utvinning (+84) og bygg og anlegg (+62). Nedgangen i løpet av 2022 var størst innen helse/sosial og varehandelen (-24).

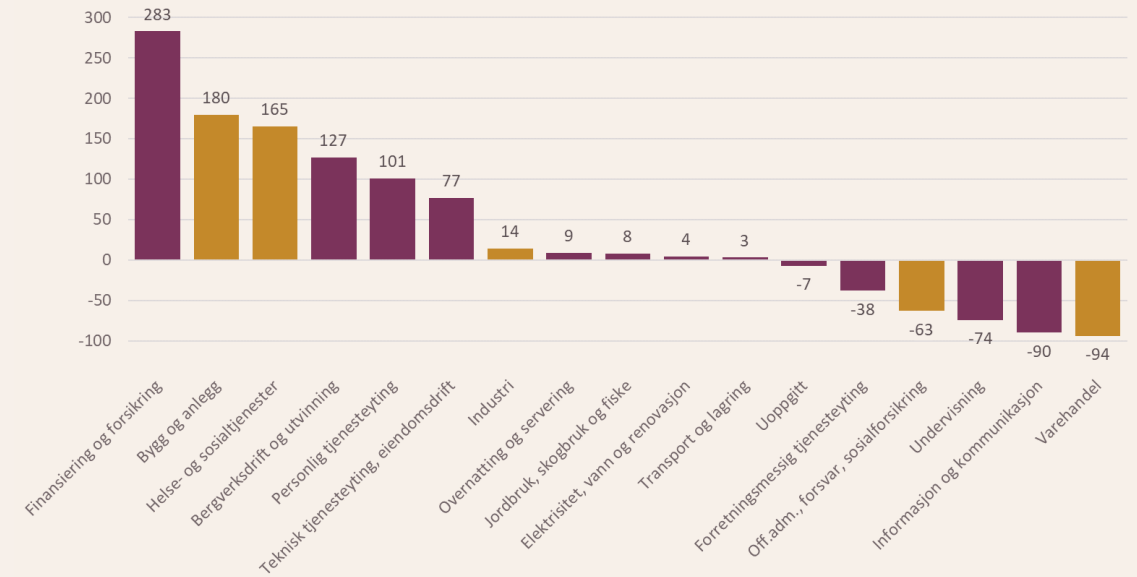
Evry Card Services ble fra 2019 til 2020 omklassifisert fra «Industri» til «Finansiering og forsikring» i statistikkene, derav det høye tallet for sistnevnte næring.

Fra 2019 til 2020 alene er det registrert en sysselsettingsvekst på 274 innen «Finansiering og forsikring», og tilsvarende en nedgang på -254 innen «Industri».

Netto jobbskaping på Helgeland (2018-2022)

Netto jobbskaping i Rana kommune i perioden 2018-2022
(Gul: De 5 næringene med flest sysselsatte)

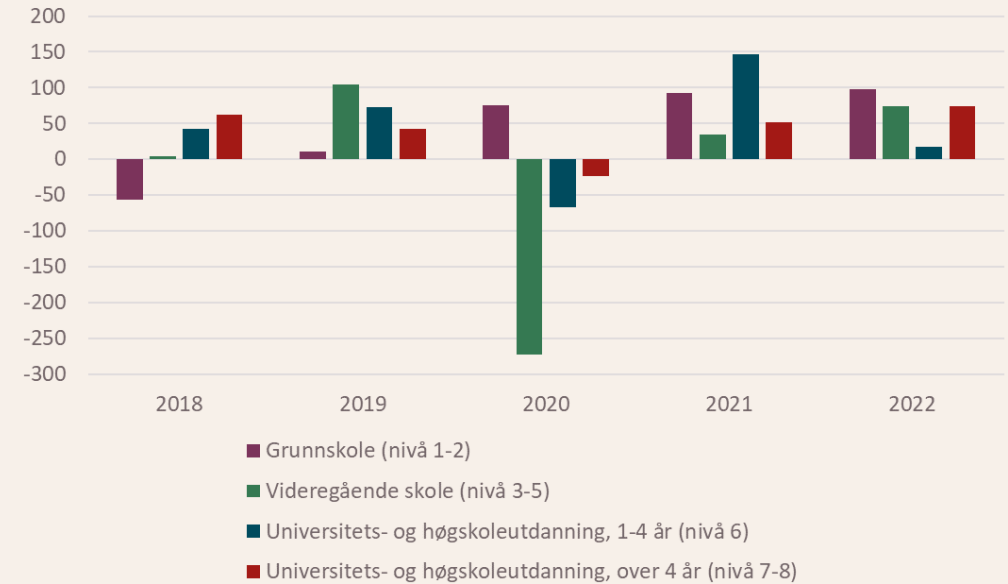
Jobbskaping etter utdanningsnivå og kjønn

Gjennom de siste 5 årene ble det skapt 419 flere jobber for de med høyere utdanning. Veksten fordeles med 276 flere jobber for kvinner, mens det 143 flere sysselsatte menn med høyere utdanning.

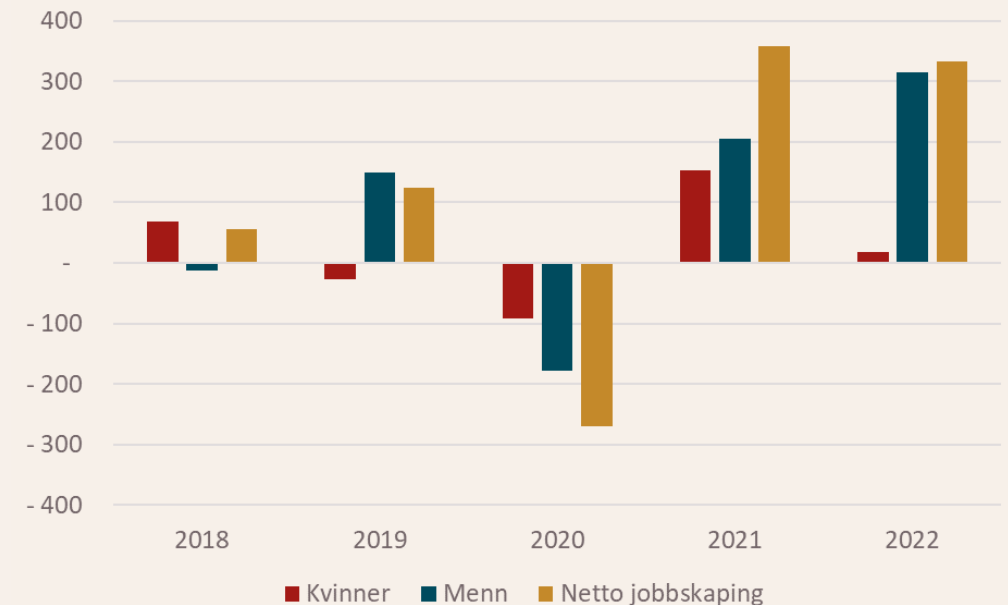
Samtidig ble det netto 163 flere jobber for de med grunnskole og videregående som høyeste utdanning. Det var riktignok en nedgang blant kvinner med -173, mens det var en vekst blant menn på 336.

Gjennom perioden har sysselsettingen blant kvinner økt med 123, uavhengig av utdanningsnivå. Samtidig har sysselsatte menn økt med 476 (inkluderer sysselsettingsvekst med uoppgitt utdanningsnivå; 20 for kvinner og -3 for menn).

Jobbskaping i Rana kommune etter utdanningsnivå (2018-2022)

Jobbskaping for menn og kvinner i Rana kommune

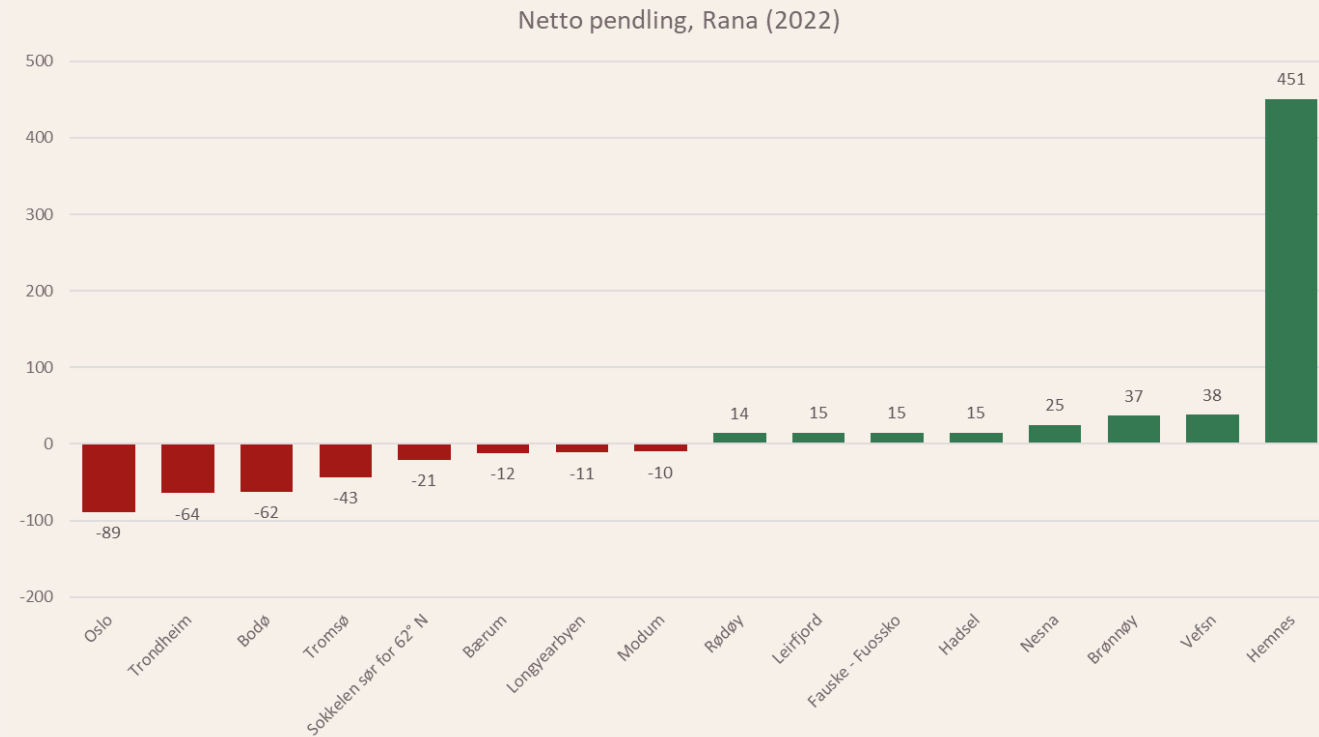
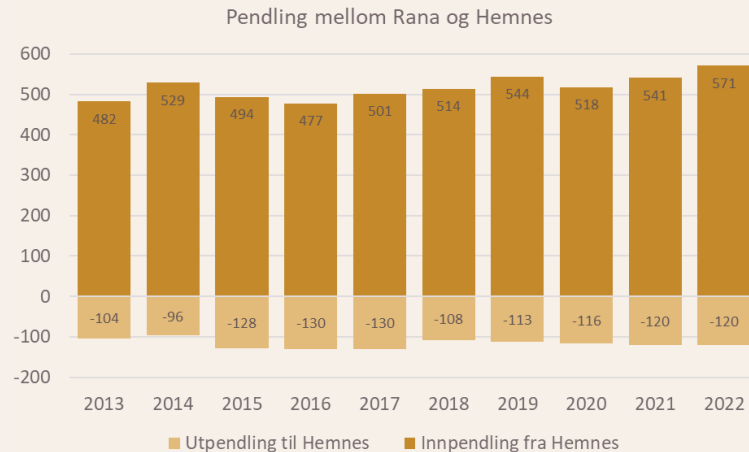
Pendling inn og ut av Rana

Det er mest pendleraktivitet tilknyttet Hemnes, Vefsn, Bodø og Trondheim, dersom man summerer pendlingen begge veier.

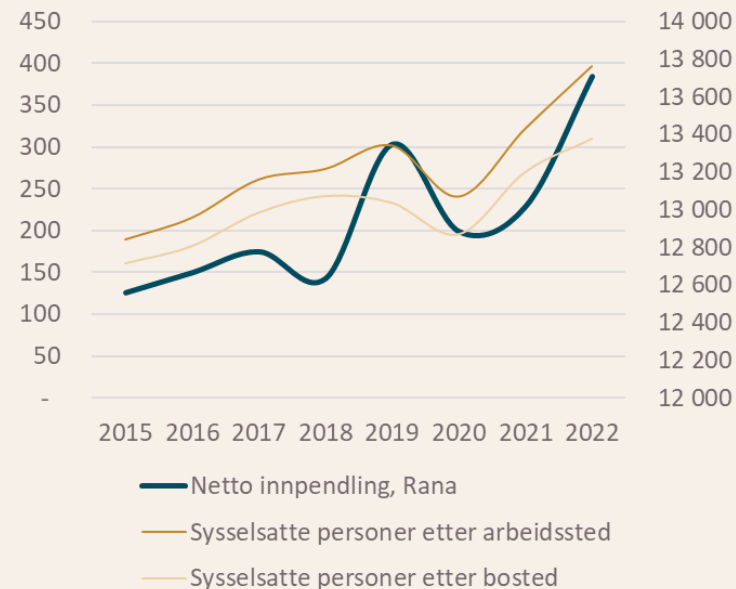
Det pendles mest ut til Oslo (89), Trondheim (64), Bodø (62) og Tromsø (43). I tillegg er det en del som bor Rana og jobber offshore (21).

Netto innpendling til Rana i 2022 kommer i all hovedsak fra Hemnes (451). Det er også noe netto innpendling fra Vefsn (38), Brønnøy (37), Nesna (25), Hadsel, Fauske, Leirfjord (15) og Rødøy (14). Hemnes er svært integrert med Rana som arbeidsmarked, noe som gjenspeiles i pendlingstallene.

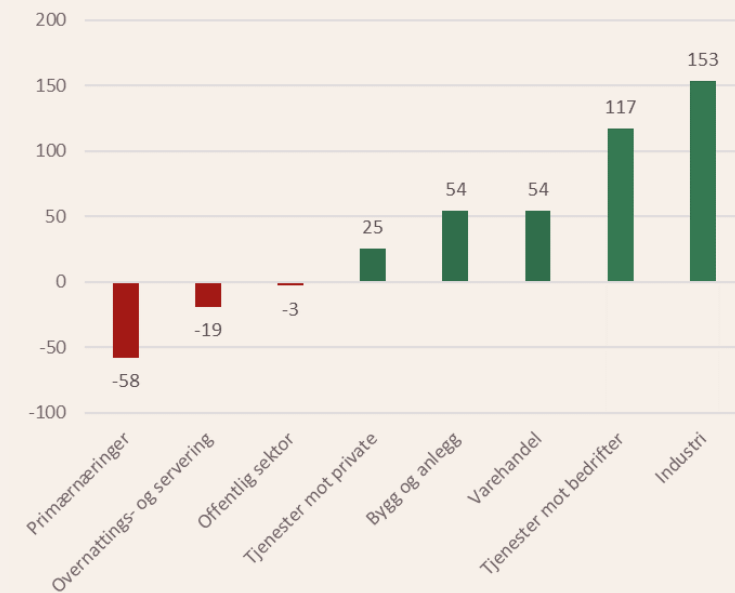
Det har vært mest pendling ut av Rana for jobb i primærnæringer (58) og overnatting og servering (19). De som pendler inn til kommunen jobber i industri (153), varehandel (54), bygg og anlegg (54) og privat tjenesteyting (25).

Pendling over tid for Rana

Pendling etter næring, Rana (2022)

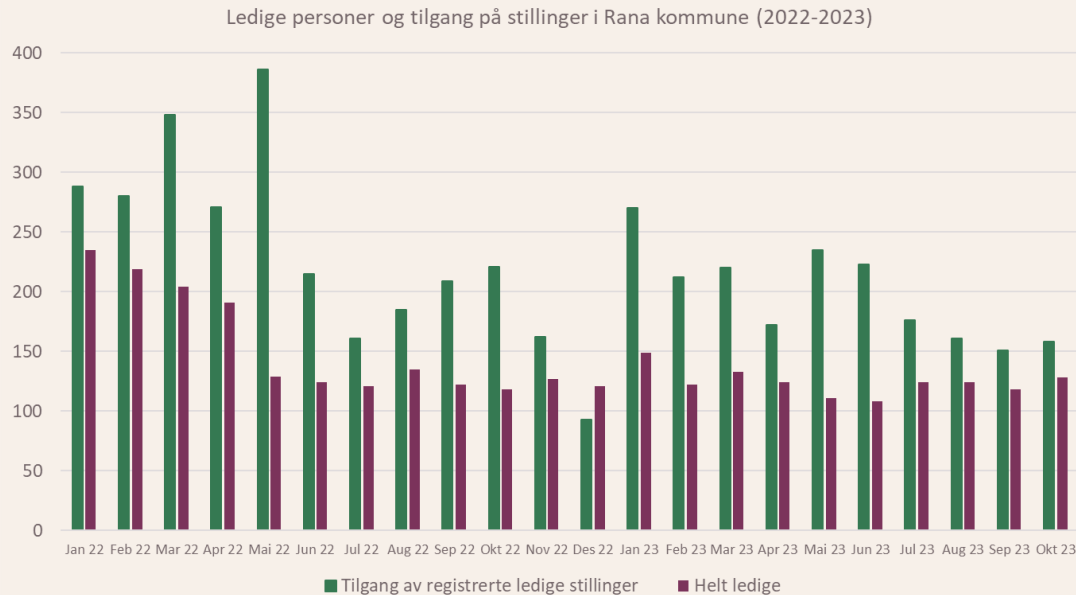

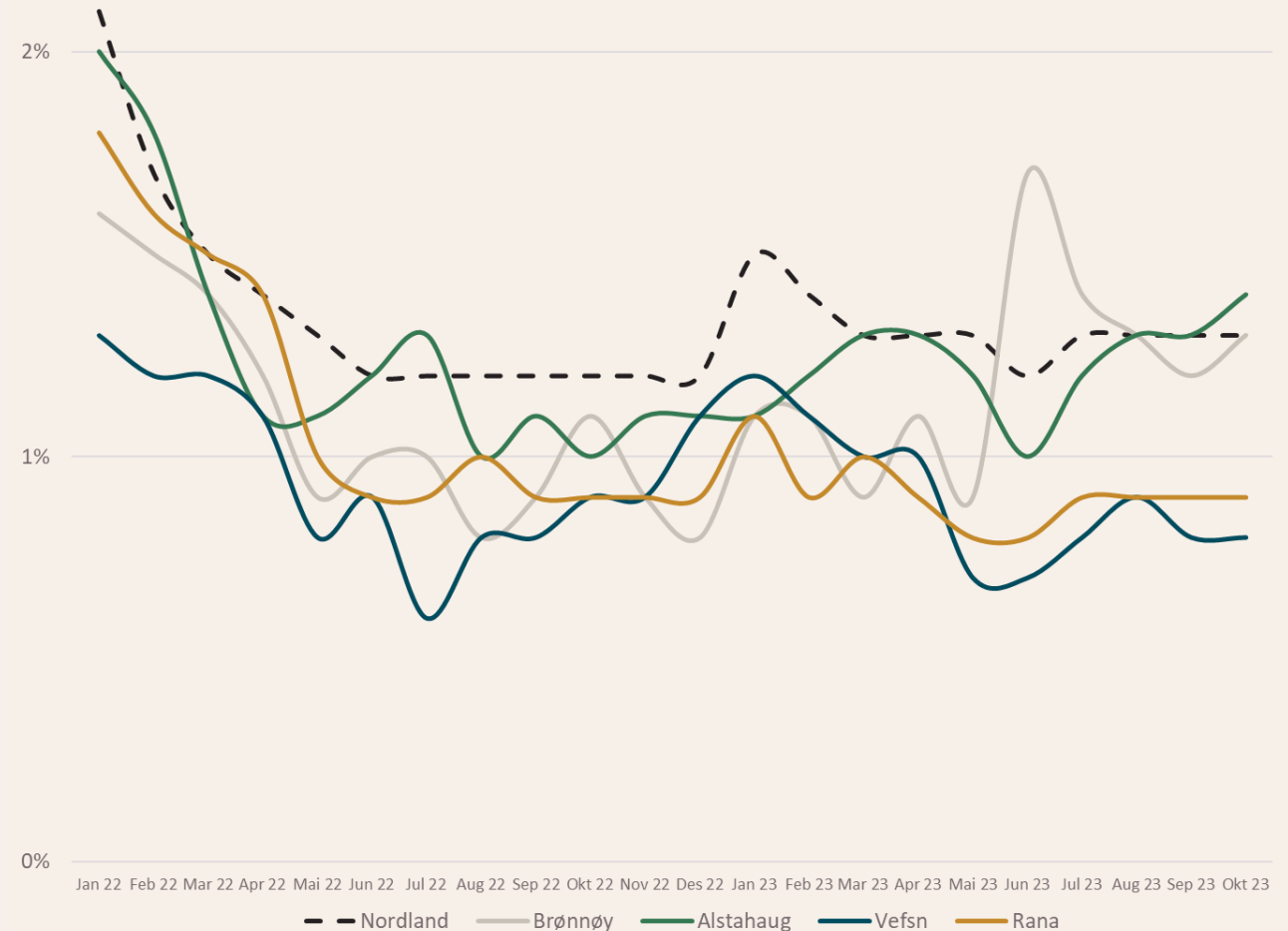
Arbeidsledighet

I Rana kommune endte 2022 med en halvering i arbeidsledigheten gjennom året, fra 1,8 prosent til 0,9 prosent. Dette har fulgt samme utvikling som fylket for øvrig. Arbeidsledigheten har holdt seg mellom 0,8-1,1 prosent gjennom hele 2023. I oktober 2023 er arbeidsledigheten i Rana 0,9 prosent, mot 1,3 prosent i Nordland.

Naturlige sesongsvingninger forekommer, men i et historisk perspektiv er ledigheten lav. Dette vil bidra til et fortsatt press i arbeidsmarkedet. Tilgangen av ledige stillinger har vært vedvarende høyere enn arbeidsledigheten de siste to årene, med unntak av desember i fjor.

Helt ledige, prosent av arbeidsstyrken for de største kommunene på Helgeland. Utvikling 2022-2023

Næringsstruktur og bedriftsetablering/overlevelse

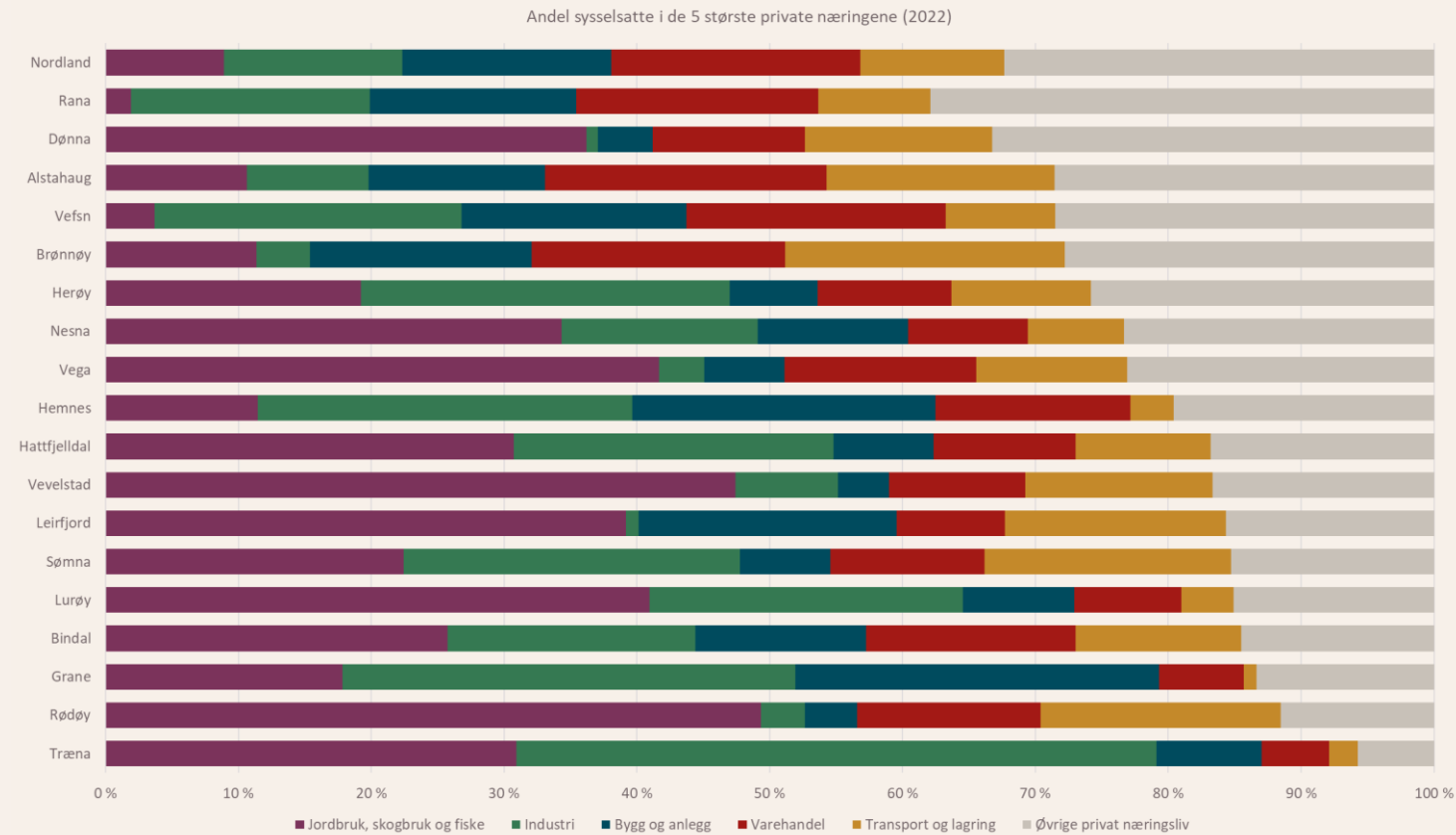

Nærings sammensetning

I de private næringene er det varehandel, bygg og anlegg og industri som har høyest andel sysselsatte i både Nordland og Rana.

Sammenlignet med mange av de andre kommunene på Helgeland har Rana større innslag av privat og forretningsmessig tjenesteyting, samt at bergverk og elektrisitetsproduksjon sysselsetter mange.

Mange av de omkringliggende kommunene har stort innslag av sysselsetting i primærnæringene, samt sjømatbasert næringsmiddelindustri.

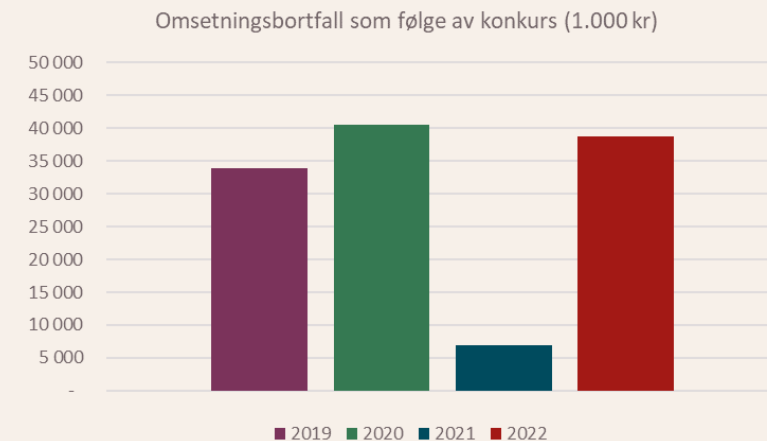
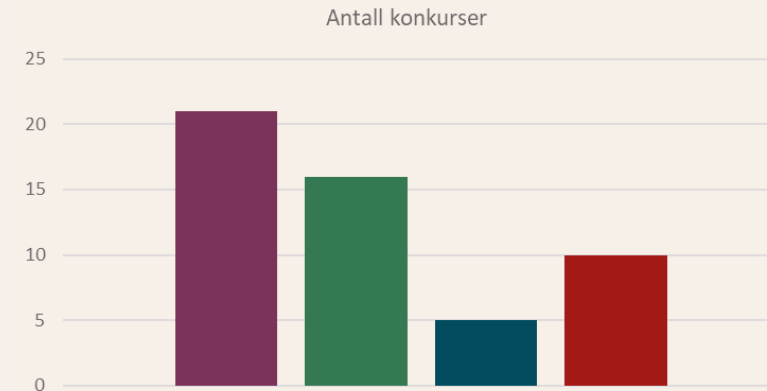

Foretaksoverlevelse og konkurser

De siste årene har Rana i svært begrenset grad vært påvirket av konkurser.

I 2022 var det 10 konkurser, en dobling av nivået fra 2021, men samtidig langt lavere enn i 2019 og 2020. Det var 75 som mistet jobben i 2022, mot 16 i 2021. I 2019 og 2020 var nivået henholdsvis 51 og 55.

Omsetningsbortfallet som følge av konkursene var nærmere 40 millioner kroner i 2022, om lag på nivå med 2019 og 2020. I 2021 var nivået 7 millioner kroner.

Økonomisk utvikling

Alle økonomiske nøkkeltall i denne delen av presentasjonen er oppgitt i løpende priser

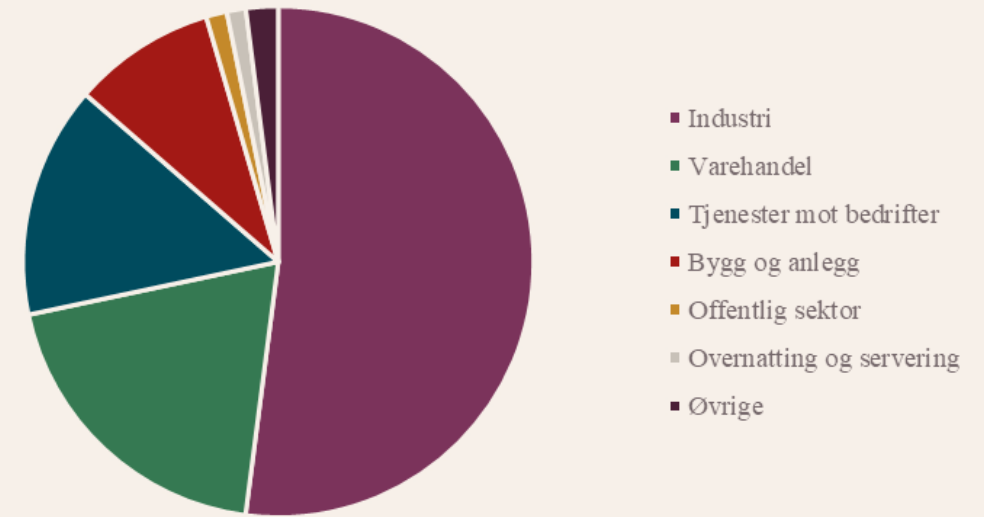
Omsetning

Omsetningen i Rana var på i underkant av 31 mrd. kr i 2022, en økning på 20 prosent fra året før.

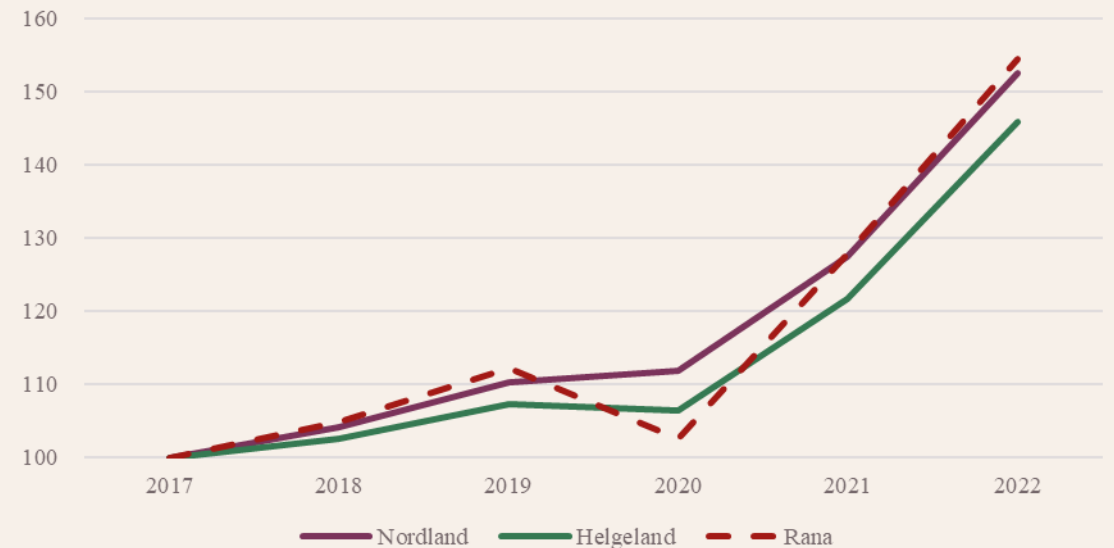
Industrien sto for over halvparten av den samlede omsetningen (16,1 mrd. kr), fulgt av varehandel (6 mrd. kr) og tjenester mot bedrifter (4,5 mrd. kr).

Siden 2017 har veksten i Rana vært på nivå med veksten for Nordland, med i overkant av 50 prosent i perioden. Rana hadde en større nedgang i 2020, men hentet denne inn igjen i 2021. Veksten på Helgeland som helhet har vært noe lavere, med 45 prosent.

Fordeling av omsetning i Rana kommune (2022)

Indeksert omsetningsutvikling (2017=100)

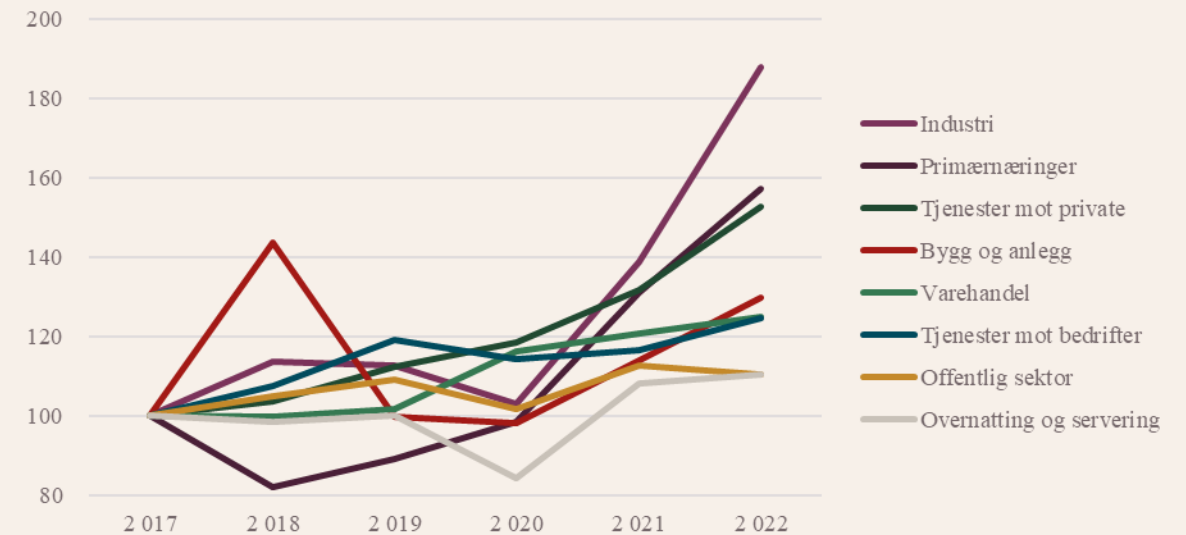

Omsetningsutvikling i næringer

Industrien har hatt den sterkeste omsetningsutviklingen i perioden, med en vekst fra 8,6 til 16,1 mrd. kroner. Dette tilsvarer en prosentvis vekst på 87 prosent.

Den svakeste utviklingen har offentlig sektor og overnatting og servering hatt, med vekst på 10 prosent i perioden.

Indeksert omsetningsutvikling i næringer i Rana (2017=100)

Verdiskaping og utvikling

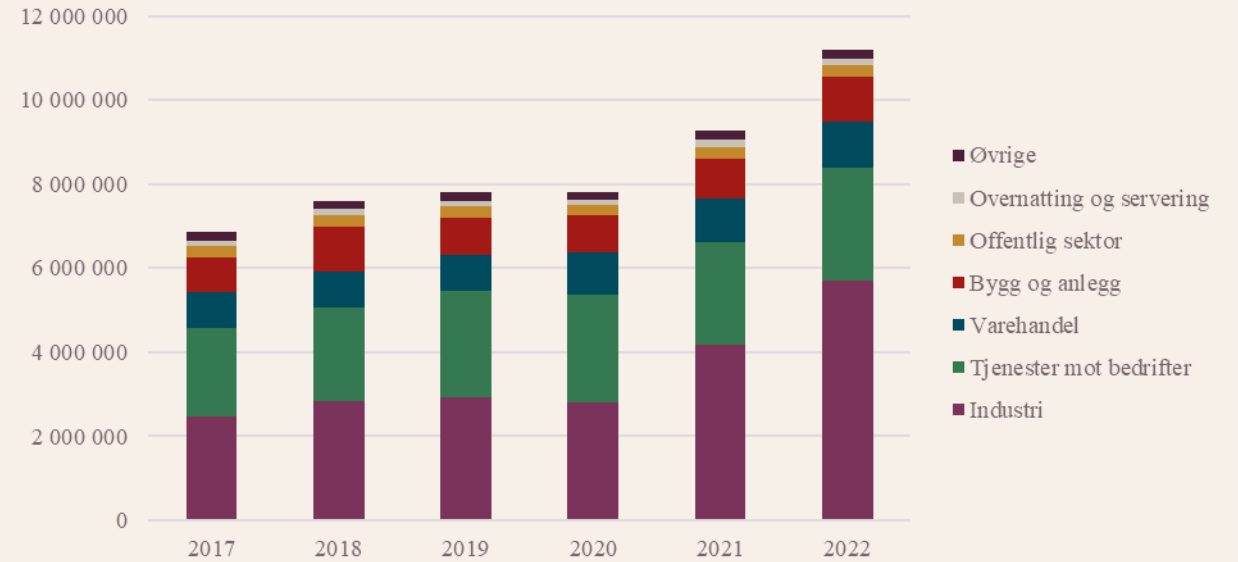
Verdiskapingen er målt som driftsresultat før avskrivninger (EBITDA) + lønnskostnader. Dette er altså avkastningen på kapital og avkastningen på arbeidskraft.

Samlet var verdiskapingen i Rana på 11,2 mrd. kr i 2022, en økning på 21 prosent fra 2021.

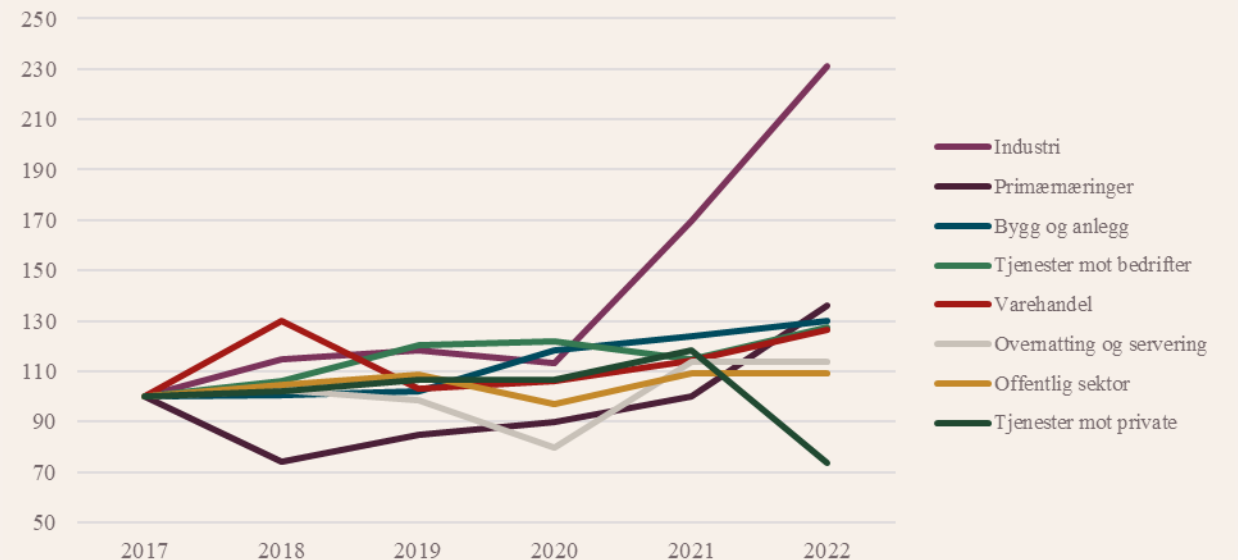
Industrien sto for størst del av verdiskapingen, og har også hatt den største veksten i perioden 2017-2022. I 2022 var verdiskapingen på 5,7 mrd. kr i 2022, mot 2,5 mrd. kr i 2017, en vekst på 131 prosent.

I snitt var veksten i verdiskaping for alle næringer på i underkant av 63 prosent i perioden.

Verdiskaping i Rana kommune (1000 kr)

Indeksert utvikling i verdiskaping (2017=100)

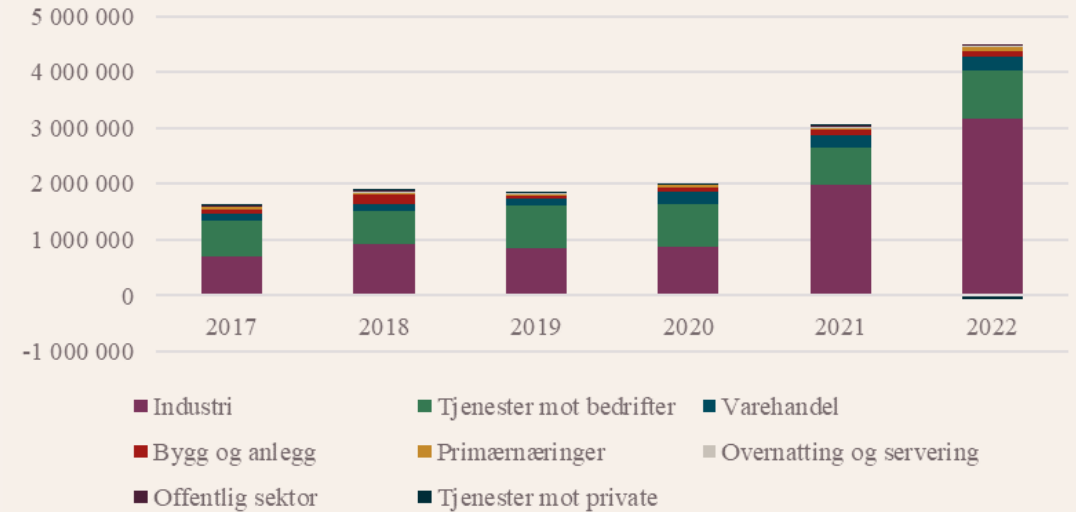
Lønnsomhet

Det totale driftsresultatet i Rana var på 4,4 milliarder kroner i 2022. Til sammenligning var driftsresultatet 3,0 mrd. i 2021, og 1,9 mrd. i 2020.

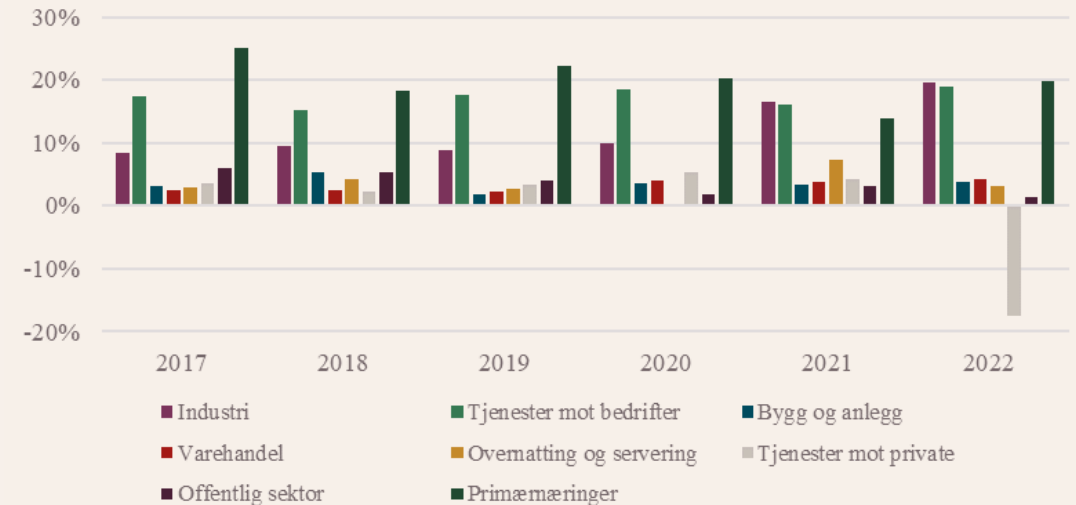
Driftsmarginen var på 14,3 prosent i 2022, og har hatt en jevn økning fra 8,0 prosent i 2017. Det er særlig god driftsmargin innenfor industri og tjenester mot bedrifter som har bidratt til utviklingen.

Det store utslaget på driftsmarginen for næringen tjenester mot private i 2022 skyldes et negativt driftsresultat for Sparebankstiftelsen Helgeland.

Driftsresultat per næring i Rana kommune (1000 kr)

Driftsmargin per næring i Rana kommune

Eksport

Bedriftene i Rana eksporterte for 9,6 milliarder kroner i 2022. Nærmere all eksport kom fra bedrifter i Mo Industripark.

Rana er Nord-Norges største kommune målt i fastlandseksport.

Eksporten har mer enn doblet seg de siste 5 årene.

Blant de største eksportørene finner man Celsa Armeringsstål, Elkem Rana, Rana Gruber og Ferroglobe Mangan Norge.

Mo Industripark

Alle økonomiske nøkkeltall i denne delen av presentasjonen er oppgitt i løpende priser

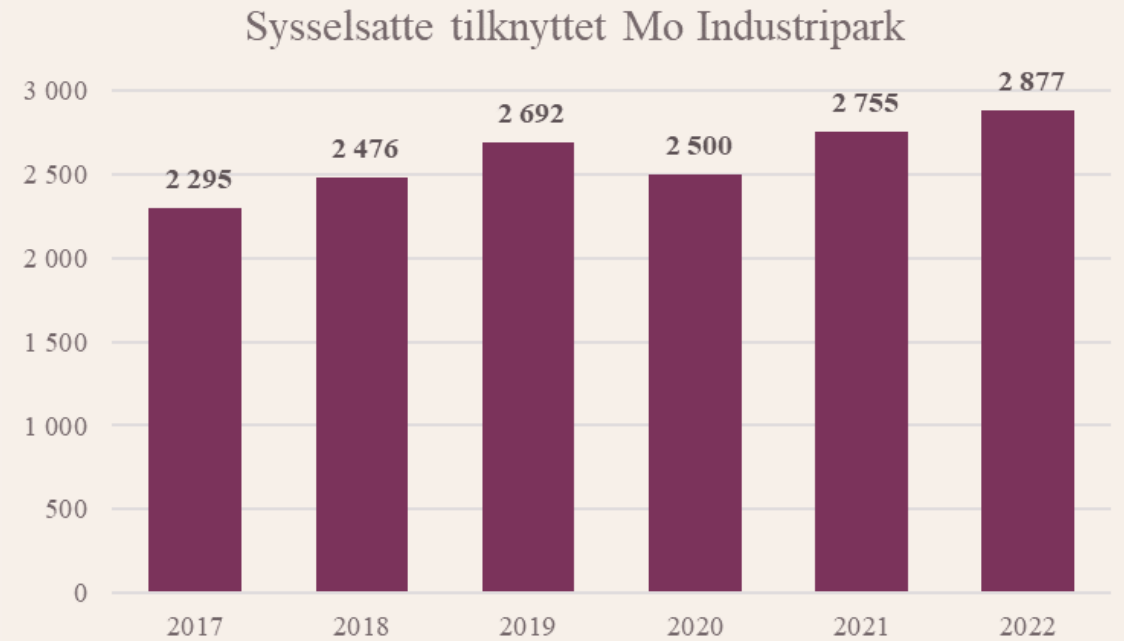
Foto: Mo Industripark

Syssestelling

Bedriftene tilknyttet Mo Industripark sysselsatte i underkant av 2.900 i 2022. Dette var en økning på nær 600 sysselsatte, eller 25 prosent, siden 2017.

Syssestillingen tilknyttet Mo Industripark utgjorde 32 prosent av sysselsestillingen i privat sektor i Rana kommune, og 21 prosent av den samlede sysselsestillingen i kommunen.

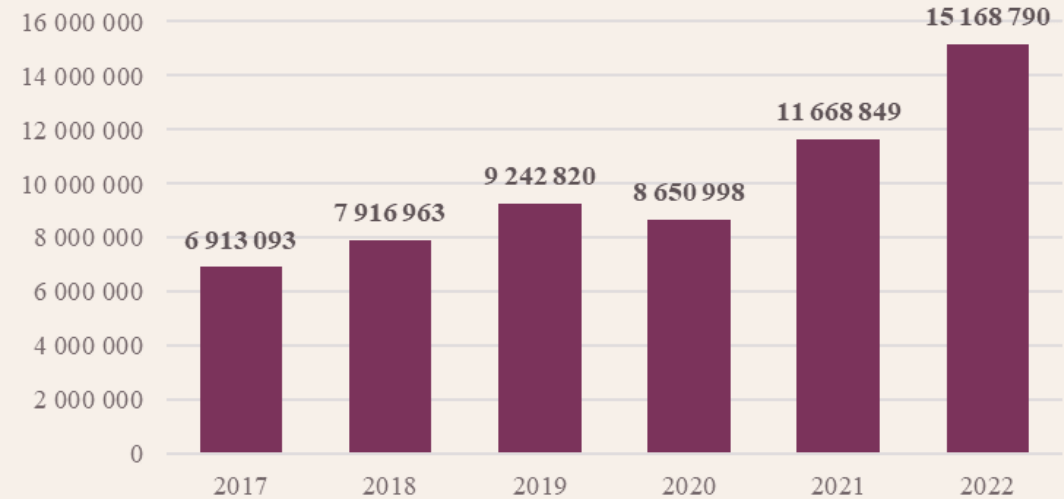

Omsetning

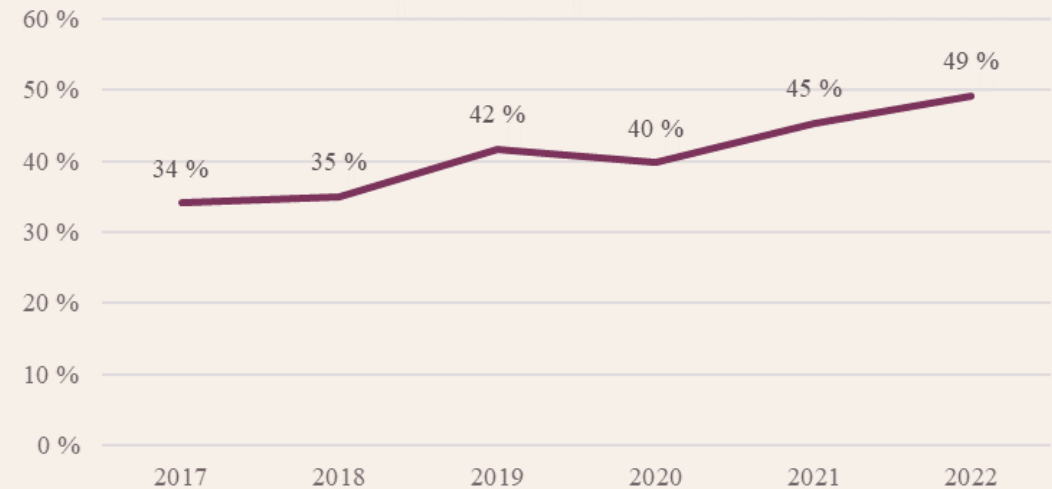
I 2022 hadde bedriftene tilknyttet Mo Industripark en samlet omsetning på 15,2 mrd. kr. Dette var en vekst på 30 prosent fra året før, og 119 prosent siden 2017.

Omsetningen ved Mo Industripark utgjorde 49 prosent av den samlede omsetningen i Rana kommune. Denne andelen har økt jevnlig siden 2017.

Omsetningsutvikling ved bedrifter tilknyttet Mo Industripark (1000 kr)

Omsetning ved Mo Industripark som andel av omsetningen i Rana kommune

Verdiskaping

Verdiskapingen er målt som driftsresultat før avskrivninger (EBITDA) + lønnskostnader. Dette er altså avkastningen på kapital og avkastningen på arbeidskraft

Verdiskapingen ved Mo Industripark var på 5,4 mrd. kr i 2022. Likt som for omsetningen utgjorde dette om lag 50 prosent av verdiskapingen i Rana kommune.

Fra 2021 til 2022 økte verdiskapingen med i overkant av 1,2 mrd. kr, eller 27 prosent, mens veksten fra 2017 til 2022 var på 137 prosent.

Utvikling i verdiskaping ved Mo Industripark

Eksport

Bedriftene i Mo Industripark inklusiv Rana Gruber eksporterte for 9,4 milliarder kroner i 2022.

Eksporten har mer enn doblet seg de siste 5 årene.

Blant de største eksportørene finner man Celsa Armeringsstål, Elkem Rana, Rana Gruber og Ferroglobe Mangan Norge.

RANA UTVIKLING

Mo
Industripark